

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119
0032 Oslo

Deres ref 201103551-/TFS Vår ref.: HB

Oslo, 23. mars 2012

Utkast til forskrift om rammeplan for bachelor i rekneskap og revisjon

Vi viser til departementets brev av 7. desember 2011.

Revisorutdanningen i Norge er på høyt internasjonalt nivå, både når det gjelder bachelor- og masternivå. Vi har også en god kapasitet på utdanningen. Det er likevel behov for å forbedre studiene.

Revisorforeningen har gjennom flere år arbeidet for endringer i bachelorstudiet i regnskap og revisjon (BRR). Det foreliggende utkast dekker langt på vei de behov for nødvendige endringer som er identifisert i markedet.

Rammeplanen er viktig for å sikre at

- vi har et studium som dekker behovet hos de som rekrutterer kandidater på dette nivået,
- studiet er attraktivt hos de som skal velge studium,
- studiet kvalifiserer for videre studier,
- innholdet i studiet ikke varierer for meget mellom studiestedene og
- man oppfyller de norske forpliktelsene etter EØS-avtalen

Fleksibilitet og obligatoriske fag

Rammeplanen for dagens BRR er svært tett pakket med sikte på at studentene skal få all informasjon som er nødvendig for å kunne praktisere som revisor. Innholdet har blitt teknisk og detaljert, men med manglende mulighet for å fokusere mer på prinsipielle forhold fremfor detaljerte regler. Dette gjør at studiet fremstår som interessant for spesielt interesserte, men ikke spesielt attraktivt for de som ikke har bestemt seg for å bli revisor i en alder av 18 år.

Forslaget bidrar i stor utstrekning til å rette på dette. Vi ønsker en bredere bedriftsøkonomisk utdanning hvor man sent i studiet gjør valg på om det er revisjon som bør være spesialiseringen innen bedriftsøkonomien. Det betyr at noen av de tradisjonelle revisorfagene må tåle å bli redusert slik det er gjort i det foreliggende forslaget. Vi tror forslaget, i bedre utstrekning enn i dag, vil bidra til å utdanne enda dyktigere revisorer enn det som gjøres etter dagens ordning. Vi mener det er fornuftig, som i forslaget, å redusere omfanget av undervisningen i detaljerte regler og å konsentrere seg om de mer overordnede og prinsipielle regler. En undersøkelse fra 2006 viste at over en 20-års periode hadde økningen i pensum i de tunge revisorfagene variert fra en fordobling til ti-dobling. Og denne utviklingen stoppet ikke opp i 2006.

Vi tror det bør være enda større rom for fleksibilitet i studiet enn det forslaget legger opp til. Vi mener at det kunne vært diskutert ytterligere reduksjon i de obligatoriske fag til fordel for at studentene selv kan velge fordypningsfag.

Vi er likevel blitt stående ved å støtte det foreliggende forslag som etter flere års arbeid synes å ha oppnådd bred enighet blant de institusjoner som tilbyr studiet og de som rekrutterer kandidater fra studiet.

Styrking av bedriftsøkonomisk analyse

Forslaget styrker bedriftsøkonomisk analyse og verdsettelse. Dette er viktig. Behovet for en styrking har blitt påpekt både fra revisjonsselskapene og fra de som tar opp BRR-studenter til masterstudier. Vi ville foretrukket å styrke dette faget ytterligere utover det som fremgår at forslaget. Viktigheten av faget kommer klart frem i utkastet til læringsutbyttebeskrivelse som NRØA har ute på høring. Omfanget av faget burde kommet klarere frem i rammeplanen. Vi ber departementet vurdere dette.

Internasjonalt perspektiv

BRR har så langt vært et studium med begrenset mulighet for utenlandsk studieopphold og med lite av undervisningen på et fremmed språk. Dette er en mangel når kandidatene skal ut i arbeidslivet. Det er også uheldig for rekrutteringen til studiet. I forslaget til rammeplan og læringsutbyttebeskrivelse bedres dette.

Vi mener man burde gått enda lenger enn forslagene. Revisjon og regnskap er internasjonale fag hvor både lover og standarder i all hovedsak er internasjonalt harmoniserte. Det burde ligge vel til rette for utenlandsopphold og undervisning på engelsk i Norge. Vi ber departementet vurdere om dette kan styrkes i rammeplanen.

Offentlig regnskap og revisjon

Kandidater som gjennomfører BRR skal kunne arbeide med revisjon i både privat og offentlig sektor og på tvers av områder innen disse sektorene. Det betyr at studentene må få kjennskap til de ulikheter og særegenheter som eksisterer mellom sektorene. Det er imidlertid viktig å understreke at revisjon av regnskap både i Norge og internasjonalt er tilnærmet identisk på tvers av sektorene. Regnskapsrevisjon vil være likt uavhengig av om regnskapet utarbeides etter regnskapsloven, de internasjonale regnskapsstandardene IFRS, kommuneloven eller det statlige økonomireglementet. Det finnes kun ett sett med revisjonsstandarder og som dekker alle områder for finansiell rapportering.

Noen har ønsket å kutte i omfanget av undervisning i reglene for offentlig sektor. Andre argumenterer for å utvide undervisningen på dette området. Vi mener utkastet til forskrift har en fornuftig avveining av de ulike synene og ligger på et nivå hvor det er naturlig at man med en bachelorgrad skal ligge før man velger ytterligere fordypning ved et masterstudium.

Sammenhengen mellom rammeplanene for BØA og BRR

I forslaget til rammeplan er det likhet mellom 85 av de første 90 studiepoengene mellom BØA og BRR. Avviket gjelder administrasjonsfag.

Vi har forståelse for at man ikke lykkes 100 % med samordning her. På den annen side er administrasjonsfag også inkludert i den siste delen av BRR-studiet og dekkes blant annet gjennom intern kontroll, virksomhetsstyring og selskapsrett. Det er da ingen tvil om at studentene har et like omfattende innslag av administrasjonsfag i BRR-studiet som i BØA-studiet. Denne forskjellen skulle da ikke skape problemer.

Grunnlag for videre studier

Kandidater med BRR har erfart at det har vært enkelte utfordring å gå videre med studier på masternivå – med unntak av opptak på masterstudiet i regnskap og revisjon. Det er viktig at

kandidater med BRR ikke er avskåret fra andre masterstudier enn MRR. En kandidat med BRR må også fylle opptakskravene til det generelle masterstudiet i økonomi og administrasjon, jf NRØAs plan for studiet. Med de endringer som er foreslått i rammeplanen mener vi at BRR-kandidatene nå skulle være kvalifisert for andre studier. I forslaget til læringsutbyttebeskrivelse fra NRØA uttales det at BRR nå oppfyller opptakskravene.

Kvalifisering for videre studier i økonomi og administrasjon er et viktig grunnlag for rammeplanen. Det er viktig at også departementet støtter opp under dette.

Overgangsregler og ikrafttredden

Det legges opp til en lang overgangsperiode av hensyn til studenter som har påbegynt studier. Vi ber departementet vurdere å redusere denne overgangsperioden. Den nye rammeplanen gir et vesentlig bedre grunnlag for kandidater som skal ut i arbeidslivet og gjør dem mer kvalifiserte både for videre studier og for yrkeslivet. Det er i alles interesser at overgangsperioden reduseres i forhold til forslaget.

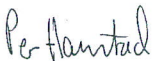
Vi ber departementet om raskest mulig å fastsette forskrift om ny rammeplan. Det følger av de hensyn som begrunner endringene i rammeplanen at det er en fordel både for studenter og utdanningsinstitusjoner raskest mulig å legge om studiet til ny rammeplan. Forskriften bør derfor være vedtatt før sommeren 2012.

Avslutning

Det foreliggende forslaget er en fornuftig avveining av ulike hensyn. Vi støtter at rammeplanen fastsettes som foreslått. Det er viktig at endringene gjennomføres raskt.

Vi står gjerne til disposisjon med ytterligere opplysninger om ønskelig.

Med vennlig hilsen
Den norske Revisorforening

Per Hanstad
Adm. direktør

Harald Brandsås
Fagdirektør